

Мјере заштите биља у воћним усјевима у студеном

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.11.2024 *Брой:* 11/2024

Zima već nastupa i listopadne biljne vrste pripremaju se za zimski mirovanje. Nakon što lišće s voćaka opadne, vrijeme je za važne, preventivne mjere zaštite bilja. Na taj način spriječit će se povećanje fitopatogene infekcije i populacija insekata tijekom sljedeće godine.

U studenom će se uvjeti za provođenje jesenskog prskanja zaštite bilja u voćnjacima pojaviti početkom mjeseca, sredinom drugog desetljeća i tijekom većine dana trećeg desetljeća.

Druga polovica studenog pogodan je period za sadnju voćaka.

Sada je također vrijeme za izradu plana suzbijanja bolesti i štetočina tijekom sljedeće godine. Preporučljivo je pripremiti kalkulaciju za proizvode i materijale za zaštitu bilja potrebne za provođenje suzbijanja bolesti i

štetočina tijekom sljedeće godine.

Budući da se za neke bolesti micelij čuva u lišću, plodovima i tlu, a kako insekti mogu prezimiti u tlu, prezimiti na zaraženim plodovima i drvetu te formirati gnijezda gusjenica na izbojcima i lišću, potrebne su sljedeće mjere:

Za jabučaste voćke, koštičave voćke i orašaste kulture

Cilindrosporioza je ekonomski važna bolest u regijama uzgoja trešanja i višanja, ali je najštetnija za rasadnike voćaka i mlade voćnjake. Suzbijanje bolesti mora započeti već u jesen oranjem opalog lišća kako bi se smanjila primarna infekcija.

Kod jako napadnutih stabala jabuka i krušaka od pepelnice te stabala trešanja od cilindrosporioze, prije opadanja lišća, njihovo opalo lišće se skuplja i prska s 5%-tnom ureom.

Za suzbijanje smeđe i crne truleži, propadanja plodova dunje, ose sjemenjače badema, borača breskve, zlatovlasu i bijelog voćnog savijača, skupljaju se i uništavaju mumificirani plodovi i gnijezda gusjenica.

Izbojci zaraženi pepelnicom na jabuci i breskvi, izbojci zaraženi rđom, crnom truleži i smeđim lisnim pegama na kruški, izbojci napadnuti rupičavosti lišća na koštičavom voću i bademu, izbojci zaraženi smeđom truleži na jabučastim i koštičavim vrstama voća, izbojci badema napadnuti cercosporiozom, narančastim lisnim pegama i

rđom, izbojci oraha napadnuti antraknozom i bakterioznom plamenjačom, izbojci lješnjaka napadnuti velikom lješnjakovom zrikavcem, prstenovi jaja vunastog dudara i štitovi jaja jabukova savijača izrezuju se i spaljuju.

Kako bi se uništile prezimljujuće gusjenice voćnih moljaca jabuke, šljive i oraha, pupoljkaša kruške, serpentinskog minera lišća, kornjaša, staklastog moljca jabuke, buha kruške, grinje gloga i nakupine jaja gubara, stara kora s voćaka se struže, skuplja i spaljuje. Struganje se provodi tupim nožem, bez zahvaćanja floemnog dijela kore, a otpad se skuplja na plahu i spaljuje.

Antraknoza oraha najraširenija je i najozbiljnija bolest oraha. Uzrokovana je gljivicom i napada sve vrste oraha.

Opalog lišća u voćnjacima oraha skuplja se i spaljuje kako bi se uništila prezimljujuća infekcija antraknoze i bakteriozne plamenjače u njemu.

Tlo u voćnjacima se duboko ore kako bi se uništile osice jabuke, serpentinski miner lišća, ličinke svibanjske zrikavke, cvjetač jabuke, stjenice kruške, osice trešnjinog lista, voćne muhe trešnje, osice lista koštičavog voća, osice šljivinog ploda, ose sjemenjače badema, osice lista badema, voćnog moljca oraha, zrikavci lješnjaka i kestena.

Dubokim zaoravanjem lišća također se uništavaju pepelnica na jabuci i kruški, bijele lisne pjege na kruški, smeđe lisne pjege na dunji i kruški, crna trulež na jabučastim vrstama voća, propadanje plodova dunje, crvene

lisne pjege na šljivi, cercosporioza, narančaste lisne pjege i rđa na bademu, antraknoza i bakteriozna plamenjača na orahu. Na taj način lišće trune, a s njim propadaju i uzročnici bolesti.

Voćnjaci breskve, marelice, trešnje, višnje i badema prskaju se s 2%-tnom bordoaskom smjesom (2 kg bakrenog sulfata i 1,5 kg živoć vapna na 100 l vode) za suzbijanje rupičavosti lišća i infektivne apopleksije.

Debla i glavne grane voćaka premazuju se 20%-tnom bjeličnom otopinom s malo gline kako bi se zaštitile od zimskih mrazeva, uništile lišajevi i mahovine te odbili topolin kornjaš i kozji moljac.

Za jagode

Tlo se ore kako bi se uništile odrasle jedinke jagodinog stabljikara, jagodinih zrikavaca, te za suzbijanje bijelih i crvenih lisnih pjega.

Za maline

Izdanci zaraženi antraknozom, didimelom i napadnuti malinovom zrikavkom ili agrilusom se režu i uništavaju.

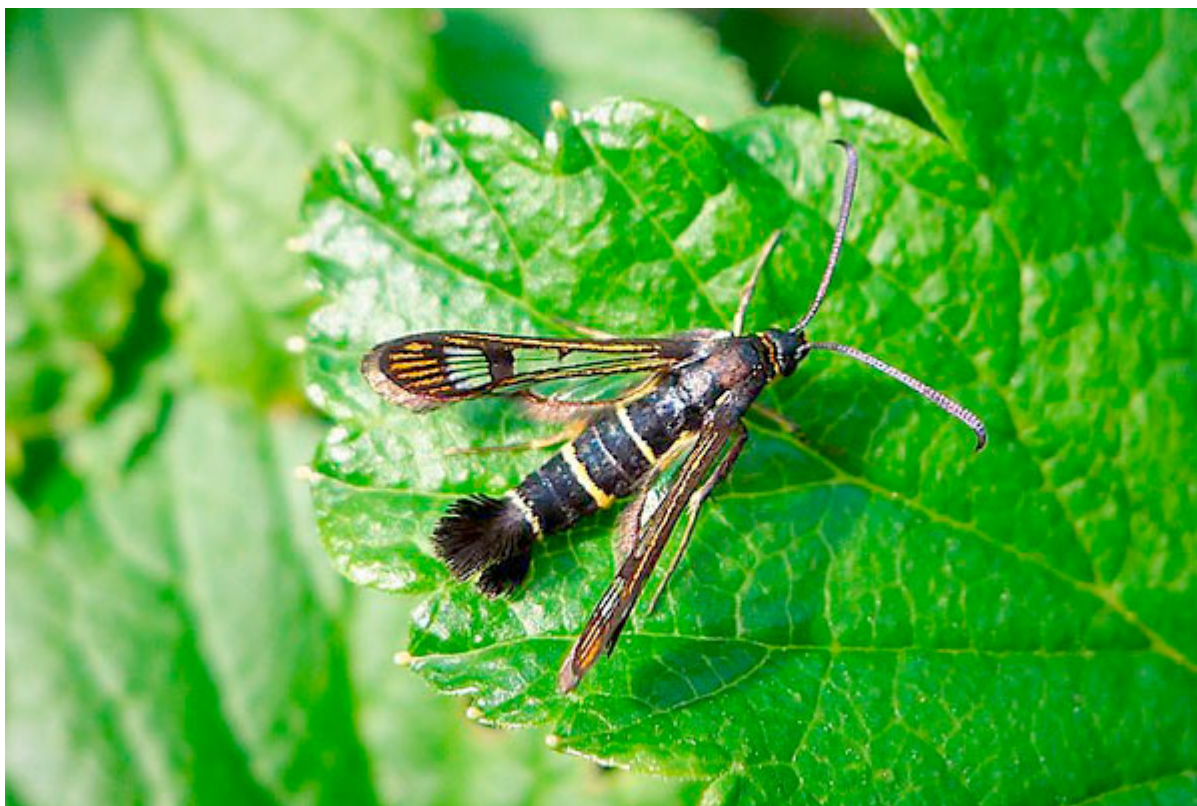

Posljednjih godina obični malinov zrikavac postao je ekonomski najvažnija štetočina malina. Njegovo suzbijanje provodi se obradom tla oko grmova maline i u međuredovima u jesen te dvama tretmanima malinika jednim od

ovlaštenih insekticida, prije cvatnje, a zatim protiv ličinki, na početku njihovog izlijevanja, krajem ili nakon cvatnje maline.

Tlo u međuredovima nasada ore se kako bi se uništile odrasle jedinke malinovog zrikavca i ličinke malinove zrikavke, kao i uzročnici rđe, antraknoze i lisnih pjega.

Za crnu ribizlu

Staklasti moljac ribizle raširen je po cijeloj zemlji. Napada crnu ribizlu i druge ribizle. Oštećenje izdanaka može doseći više od 30–40%.

Izdanci napadnuti američkom pepelnicom i staklastim moljcem izrezuju se i spaljuju.

Tlo se ore kako bi se uništila zrikavka ribizle, koja prezimljava kao ličinka u čahuri na površini tla.